

Lausunto

30.04.2026

Asia: VN/1878/2025

Lausuntopyyntö HE rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamiseksi sekä energiatodistusta että rakennuksen ilmastoselvityksestä koskevien asetusten muuttamiseksi

Lausunto

Kommentit hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Suomen lämmöneristevalmistajien yhdistys Finnisol ry kiittää mineraalivillavalmistajien edunvalvontaorganisaationa mahdollisuudesta lausua rakennusten energiatehokkuutta koskevaan sääntelyyn.

Finnisol ry edustaa merkittävää osaa kotimaisesta lämmöneristeiden valmistuksesta ja on vanhin edunvalvojaorganisaatio alallaan. Mineraalivilla on luotettu, luonnollinen ja kestävä eristeratkaisu, jolla on jo pitkälti yli puolen vuosisadan kokemukset Suomen olosuhteissa ja mittavat tuotekehityspanostukset tukena sopeuduttaessa huomisen ilmastoon.

Mineraalivillalla on ratkaistu vuosikymmenien saatossa yhteiskunnallisesti merkittävät haasteet niin rakennusten paloturvallisuuden kuin eristämisen sisäilma- ja kosteusturvallisuuden saralla, parannettu rakennusten äänimaailmaa merkittävästi sekä poistettu luonnontuotteisiin pohjautuvia eristämiskäytöksiä piinanneet homeenkasvun ja hyönteisten aiheuttamat haitat. Mineraalivillan käytön voidaan luotettavasti sanoa olevan kestävä rakentamista.

Direktiivin voimaansaattamisesta

Rakennusten energiatehokkuuden edistäminen kaikin kansantaloudellisesti kestävin tavoin on Finnisol ry:n mielestä kannatettavaa ja tarkoituksenmukaista huomioiden Suomen valtion ilmastositoumukset ja Suomen kansalaisten etu pitkällä tähtäimellä.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin päätavoitteen, energiatehokas ja päästötön rakennuskanta Euroopassa vuonna 2050, saavuttamiseksi on tärkeää direktiivin voimaan saattamisessa ottaa huomioon samanaikaisesti sekä toimenpiteiden yleinen sosiaalinen ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyyttä että toimenpiteiden käytännön rahoitettavuus. Mikäli energiatehokkuusdirektiivin voimaansaattamisella aiheutetaan yleiseltä hyväksyttävyydeltään kestäättömiä vaatimuksia ilman, että niiden toteuttamiseen kohdistetaan uusia rahoitusmekanismeja tai liiketoimintamalleja, asetetaan päätavoitteen sosiaalinen ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyyttä kyseenalaiseen valoon ja hidastetaan merkittävästi suuren yleisön sitoutumista tavoitteeseen.

Tästä syystä rakennusten energiatehokkuusdirektiivin implementoinnissa tulee pitää tiukasti tähtäimessä direktiivin päätavoite, energiatehokas ja päästötön rakennuskanta vuonna 2050, ja varmistaa, että paitsi kaikki käytettävissä olevat keinot myös uusien ratkaisujen innovointi ja käyttöönotto mahdollistetaan tavoitteen saavuttamiseksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää toimenpiteiden kustannustehokkuuteen päätavoitteen näkökulmasta ja energiatehokkaiden rakennushankkeiden rahoitettavuuden lisäämiseen.

Kommentit rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain muuttamisesta

Kannatamme 5 § pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaista energiatodistuksen laatimisveloitteen laajentamista rakennusten laajamittaiseen korjaamiseen. Pidämme hyvänä, että laajamittaisen korjauksen yhteydessä edellytetään energiatodistuksen laatimista.

Kannatamme 5 pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaista energiatodistuksen laatimisveloitteen laajentamista myös rakennuksen laajennukseen. Pidämme kuitenkin direktiivistä poimitun ”merkittävä”-sanana laajaa tulkinnanvaraisuutta huonona valintana lain kansallisen soveltamisen kannalta ja ehdotamme rajan asettamista tarkemmalla kuvauksella ”merkittävä”-sanana sijaan.

Vastustamme rakentamisluvanvaraisten rakennusten muutostöiden ja käyttötarkoituksen muutoksen vapauttamista energiatodistusten laatimisveloitteesta. Kannatamme rakennusten muutostöiden ja käyttötarkoituksen muutosten helpottamista sinällään, mutta katsomme 5 pykälän 3 momentissa annetun energiatodistuksesta vapautuksen olevan haitallista rakennusten energiatehokkuuden kansallisen parantamisveloitteen näkökulmasta. Katsomme, että rakennusten käyttötarkoitusten muutokset erityisesti asuinkäyttöön tulevat lisääntymään, eikä energiatehokkuuden parantamista tule sivuuttaa.

9 a § Elinkaaren hiilijalanjälki

A+-energialuokkaan perusparannetun rakennuksen osalta voitaisiin varmasti sallia myös ilmastaselvityksen laatiminen perusparannuksen osalta. Vaihtoehtoinen mahdollisuus ilmastaselvityksen laatimiseen uudisrakennusten tapaan vähentäisi laatimisveloitteen taakkaa, erityisesti hankkeissa, jotka toteutetaan ilmastaselvityksen laatimisveloitteen piirissä olevan uudisrakentamishankkeen yhteydessä.

Ehdotamme ilmastaselvityksen lisäämistä momenttiin seuraavasti:

A+ energiatehokkuusluokan perusparannetun rakennuksen osalta 1 momentissa tarkoitettut tiedot on perustettava rakentamislain 38 §:ssä tarkoitettuun kansalliseen vähähiilisyiden arviointimenetelmään tai valinnaisesti ilmastaselvitykseen.

11 § Rakennuksen ominaisuuksien selvittäminen

Kannatamme virtuaalisen kohdekäynnin mahdollistamista ehdotuksessa esitetyllä tavalla ja rajoituksin.

11 a § Perusparannuspassi

Kannatamme perusparannuspassin laatimisen vapaaehtoisuutta, perusparannuspassin toteuttamista energiatodistuksen liitteenä ja pätevän energiatodistuksen laatijan oikeutta laatia perusparannuspassi ilman lisävaatimuksia.

Kannatamme pitkälle menevän perusparannuksen määrittelemistä osaksi energiatodistuslakia 11 a § ehdotetun mukaisesti. Pidämme kuitenkin direktiivistä poimitun ”merkittävä”-sanon laajaa tulkinnanvaraisuutta huonona valintana lain kansallisen soveltamisen kannalta ja ehdotamme rajan asettamista tarkemmalla kuvauksella EPBD:n resitaalien 45 ja 30 mukaisesti ”merkittävä”-sanon sijaan.

EPBD Resitaali (45) toteaa seuraavaa

””Pitkälle menevän perusparannuksen” käsitettä ei ole vielä määritelty unionin lainsäädännössä. Pitkälle menevä perusparannus tulisi rakennuksia koskevan pitkän aikavälin vision saavuttamiseksi määritellä perusparannukseksi, jolla rakennus muutetaan nollaenergiarakennukseksi mutta ensi vaiheessa se olisi määriteltävä perusparannukseksi, jolla rakennus muutetaan lähes nollaenergiarakennukseksi. Tämän määritelmän tarkoituksena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta. Energiatehokkuustarkoituksiin tehtävä pitkälle menevä perusparannus voi

myös tarjota erinomaisen tilaisuuden puuttua sellaisiin näkökohtiin kuin sisäympäristön laatu, heikossa asemassa olevien kotitalouksien elinolot, ilmastokestävyyden parantaminen, kyky selviytyä katastrofiriskeistä, kuten maanjäristyksistä, paloturvallisuus, vaarallisten aineiden kuten asbestin poistaminen ja esteettömyys vammaisten henkilöiden kannalta.”

Edelleen EPBD:n resitaalissa (30) todetaan EU:n taksonomiasääntöjen soveltamisesta, että

”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/852 (15) perustetussa EU:n luokitusjärjestelmässä luokitellaan ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimintoja koko taloudessa, myös rakennusalalla. Komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/2139 (16), jäljempänä ”EU:n ilmastoluokitusjärjestelmää koskeva delegeoitu säädös”, mukaan rakennusten perusparannus katsotaan kestäväksi toiminnaksi, jos se tuottaa vähintään 30 prosentin energiansäästöt, täyttää energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset olemassa olevien rakennusten laajamittaiselle korjaukselle tai koostuu rakennusten energiatehokkuuteen liittyvistä yksittäisistä toimenpiteistä, kuten energiatehokkuuslaitteiden tai rakennusten energiatehokkuuden mittaus-, sääntely- ja valvontalaitteiden asentamisesta, huollosta tai korjauksesta, jos tällaiset yksittäiset toimenpiteet täyttävät vahvistetut kriteerit. Rakennusten perusparannus unionin laajuisten energiatehokkuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamiseksi on tyypillisesti sopusoinnussa rakennusten perusparannustoimiin liittyvien EU:n luokitusjärjestelmän kriteerien kanssa.”

EPBD:ssä tarkoitetaan artiklan 2 määritelmän 20) mukaisesti

”pitkälle menevällä perusparannuksella” energiatehokkuus etusijalle -periaatteen mukaista perusparannusta, jossa keskitytään olennaisiin rakennusosiin ja jolla muutetaan rakennus tai rakennuksen osa a) ennen 1 päivää tammikuuta 2030 lähes nollaenergiarakennukseksi; b) 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen päästöttömäksi rakennukseksi.

Ehdotamme ”merkittävä”-sanan korvaamista EPBD:n määritelmän mukaisella määrittelyllä:

Passin on sisällettävä yksilöity rakennukselle laadittu vaiheittainen suunnitelma pitkälle menevälle perusparannukselle, joka tuottaa vähintään 30 % energiansäästöt tai jolla rakennus muutetaan päästöttömäksi rakennukseksi.

Ehdotamme myös päästöttömäksi korjattavan rakennuksen määritelmän yhtenäistämistä pykälässä 7 ympäristöministeriön asetuksessa rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä siten, että käyttötarkoitukselliset raja-arvot päästöttömäksi rakennukseksi korjaamisen E-lukuvaatimuksille noudattavat kansallisessa etenemissuunnitelmassa (kansallinen perusparannussuunnitelma) kuvattuja tavoitetasoja olemassa olevan rakennuskannan korjaamisesta vähintään C-energiatehokkuusluokkaan.

Ehdotamme Ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä seuraavaa lisäystä 7 pykälän 2 momenttiin:

Vaatimustaso E-luvulle on enintään sama kuin päästöttömällä uudisrakennuksella, mutta kuitenkin vähintään energiatehokkuusluokkaa C vastaava.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

Ehdotamme teknisen, taloudellisen ja toiminnallisen toteutettavuuden nostamista rakentamislain 2 § Määritelmät kohdiksi 9-11 Rakennusteollisuus RT:n ehdotuksen ja perustelujen mukaisesti:

8) hyötypinta-alalla lämmitettyjen kerrostasoalojen summaa kerrostasoja ympäröivien ulkoseinien sisäpintojen mukaan laskettuna (lämmitetty nettoala Anetto (m²));

9) teknisellä toteutettavuudella sitä, että ratkaisu tai toimenpide voidaan suunnitella ja toteuttaa ilman, että rakentamislain 31–37 §:n mukaiset tai niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukaiset ominaisuudet heikkenevät verrattuina olemassa olevaan suunnitteluratkaisuun;

10) taloudellisella toteutettavuudella sitä, että ratkaisu tai toimenpide voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti 30 vuoden ajanjaksolla tarkasteltuna asuinrakennuksissa ja 20 vuoden ajan jaksolla tarkasteltuna muissa kuin asuinrakennuksissa, jollei tarkasteltavan rakennusosan tai järjestelmän tai sen osan normaali elinkaari ole tätä lyhyempi;

11) toiminnallisella toteutettavuudella sitä, että ratkaisu tai toimenpide voidaan suunnitella ja toteuttaa ilman, että rakennuksen käyttäminen käyttötarkoitukseensa merkittävästi heikkenee.

Ehdotamme rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmästä vastaavan erityissuunnittelijan ja muiden vastuuhenkilöiden määritelmien lisäämistä rakentamislakiin (pykälät 83 ja 87) ja tarvittaviin asetuksiin.

Muutoin rakennusvalvonnalla ei ole mahdollisuuksia valvoa ympäristöministeriön asetuksessa eräiden rakennusten teknisten järjestelmien energiatehokkuuden vaatimuksista näille tehtäville asetettujen vaatimusten täyttymistä.

38 § Rakennuksen vähähiilisyys

Ei lausuttavaa.

Loppusanat ja kokonaisvaikutusten arviointi

Lopuksi todetaan, että rakennusten energiatehokkuuden parantaminen tulee toteuttaa huomioiden kustannustehokkuuden korostunut merkitys direktiivin päätavoitteen toteuttamisessa. Energiatehokkuuden parantaminen toteutuu kansantaloudellisesti edullisella tavalla vain, jos sen edellyttämät hankkeet ja toimenpiteet ovat oikeasti rahoitettavissa, myös vaipan energiatehokkuuden parantamisen osalta. Osoptimoitujen ratkaisujen summa ei enää riitä tavoiteltaessa päästötöntä rakennuskantaa vuoteen 2050 mennessä.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin voimaansaattamiseen liittyvien säännösten kokonaisvaikutusten arviointi tulee tehdä ennen kokonaisuuden osien voimaantuloa ja vaikutusten arvioinnin tulee perustua ennen kaikkea kansantaloudellisten vaikutusten arviointiin sisältäen kansallisen kilpailukyvyyn parantamisen, kansallisen kiinteistövarallisuuden ylläpitämisen ja hankintahinnaltaan kustannustehokkaiden toteutustapojen arvioinnin.

Rakennusteollisuus RT ry:n ja Rakennustuoteteollisuus RTT ry:n tapaan Finnisol ry korostaa seuranta- ja valmisteluryhmien asiantuntemuksen hyödyntämistä rakennusten energiatehokkuusdirektiivin voimaansaattamisen valmistelussa.

Tuemme mielellämme valmistelua lisätiedoin ja tarvittavin selvityksin.

Suomen Lämmöneristevalmistajien Yhdistys Finnisol ry:n puolesta

DI Petri Backström

Toiminnanjohtaja

+358 50 5211 888

petri.backstrom@rt.fi

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen energiatodistuksesta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

1 § Laskennallisen energiatehokkuuden vertailuluvun (E-luku) määrittäminen

2 momentissa mainittu hyötypinta-alan määritelmä puuttuu liitteestä 1. Samoin puuttuu myös liitteen 1 numerointi.

Ehdotamme, että hyötypinta-alan määritelmä poistetaan asetuksesta, kun se on viety rakentamislakiin tuunaussarjassa.

3 § Luokitteluasteikot ja energiatehokkuusluokkien tunnukset

Kannatamme ehdotuksen mukaista jaottelua käyttötarkoitukskohtaisesti energiatehokkuusluokkiin A-G liitteen 2 luokitteluasteikkojen mukaisesti. Kannatamme myös A0- ja A+-luokkien määrittelyä kohtien 1 ja 2 mukaan.

Vastustamme 2 momentin ja 3 momentin kirjauksia direktiivin vastaisina ja edellytämme niiden poistamista:

Kirjaimissa voi olla lisäksi numeroita tai kirjaimia uuden ja korjatun rakennuksen erottamiseksi sekä E-luvun ilmoittamiseksi.

Saavuttaakseen lisämerkinnän A0korjattu olemassa olevan rakennuksen on oltava korjattu rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä annetun ympäristöministeriön asetuksen (xxxx/2026) säädettyyn tasoon.

Direktiivi ei tunne eikä ymmärtääksemme myöskään mahdollista tällaisten lisämääreiden ja alaluokkien määrittelemistä. Direktiivin tavoitteena on luoda yksiselitteinen luokittelujärjestelmä, joka kuvaa selkeällä ja kaikille rakennuksille yhteneväinen tavalla energiatehokkuuden tason. Tästä syystä ylimääräisiä lisämääreitä tulee välttää.

A0korjattu-määrittely ei myöskään tuota lisäarvoa päästöttömän rakennuksen A0-luokkaan verrattuna. Toisaalta, jos sidotaan korjausrakentamisen vähimmäisvaatimusten täyttävä korjaus automaattisesti päästöttömäksi rakennukseksi, niin sekä energiatodistuksilta että perusparannuspassilta putoaa pohja pois täydellisesti.

EPBD:n voimaansaattamisessa tulee huomioida lakien ja asetusten yhteensopivuus direktiivin vaatimukseen kansallisen etenemissuunnitelman (perusparannussuunnitelman) laatimisesta, jossa tavoitteena on olemassa olevien rakennusten energiatehokkuuden perusparantaminen päästöttömiksi rakennuksiksi vähintään C-luokkaan vuoteen 2050 mennessä.

Liite 1

Liitteessä 1 sivulla 23 esitetään A0korjattu:n määritelmänä, että korjausrakentamisen vähimmäisvaatimusten tasoon korjattu rakennus on päästötön rakennus ja sille voidaan käyttää määritelmää A0korjattu.

Ehdotamme A0korjattu-luokan poisjättämistä aineistoista, sillä direktiivi ei tunne eikä ymmärtääksemme myöskään mahdollista tällaisen alaluokan määrittelemistä.

Vastustamme korjausrakentamisen vähimmäisvaatimukset täyttävän perusparannuksen määrittelemistä A0-luokan päästöttömäksi rakennukseksi ilman, että korjattu rakennus täytyy täyttää A-luokan energiatehokkuusvaatimukset.

Mikäli rakennuksen vähimmäisvaatimukset eivät edellytä korjaamista päästöttömäksi rakennukseksi A0-luokkaan, tulee rakennuksen energialuokan määräytyä luokitteluasteikon mukaisen energiatehokkuusluokan mukaiseksi esimerkiksi luokkaan B tai C, vaikka rakennuksen direktiivin mukaisesti katsottaisiinkin olevan kansallisen etenemissuunnitelman mukaisesti korjattu päästötön rakennus.

Liite 2

Liitteessä 2 sivulla 29 esitetään massiivipuorakennusten A0MPR?

Ehdotamme A0MPR-luokan poisjättämistä aineistoista, sillä direktiivi ei tunne eikä ymmärtääksemme myöskään mahdollista tällaisen alaluokan määrittelemistä.

Liitteessä 2 sivulla 30 esitetään energiankäytöstä syntyvät kasvihuonepäästöt, kuten ne on määritelty uutena laskentana uudisrakentamisen energiatehokkuusasetuksen muutoksessa (§4a), mutta niille on määritetty turhaan myös raja-arvo (§4b).

Ehdotamme 4 b § pykälän poistamista tarpeettomana ympäristöministeriön asetuksesta uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta.

Liite 7

Liitteestä 7 puuttuu sivulla 59 ulkoseinien U-arvot lähtötilanteessa (0,41), vähimmäisvaatimus (0,20) ja ehdotettu taso (0,17).

Pitäisikö taulukossa vähimmäistaso olla jo nyt tulevan asetuksen ehdotuksen mukainen eli 0,45 x Ulähtötilanne?

Ehdotus perusparannuspassin ulkoasuun

Lämmöneristys ja ikkunat/ovet olisi sisällytettävä vaihtoehtoiksi muiden vaihtoehtojen joukkoon, sillä niillä on merkittävä vaikutus rakennuksen lämmitysenergian tarpeeseen.

Ehdotamme seuraavaa muutosta:

Lämmöneristys-vaihtoehto olisi oltava ensimmäisenä (ylävasen) ja samalla ylärivillä ikkunat/ovet-vaihtoehto (ylläoikea).

Ehdotamme lisäksi seuraavaa muutosta talon kuvaan:

Toimenpiteitä kuvaavaa taloa tulisi mielestämme muokata siten, että siinä eriteltäisiin oheiset eri osavaihtoehdot: Vesikatto, ullakko, yläpohja, ulkoseinät, ovet, ikkunat, alapohja. Lisäksi tulisi varmistaa, että eri osat ovat havainnollisia myös ilman väritäyttöä tilanteessa, jossa niihin ei kohdisteta toimenpiteitä.

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen ilmastaselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Kommentit rakennuksen ilmastaselvityksestä annetun ympäristöministeriön asetukseen muuttamisesta

4 § Vähähiilisyden arviointijakson pituus

Uuden ja A+ energiatehokkuusluokkaan perusparannellun rakennuksen käyttövaiheen vähähiilisyden arviointijakso on rakentamisen jälkeen ensimmäiset 50 vuotta.

Ehdotamme muutettavaksi:

Uuden ja A+ energiatehokkuusluokkaan perusparannetun rakennuksen käyttövaiheen vähähiilisyden arviointijakso on uuden tai perusparannetun rakennuksen käyttöönoton jälkeen ensimmäiset 50 vuotta.

Vaihtoehtoisesti ehdotamme muutettavaksi:

Uuden ja A+ energiatehokkuusluokkaan perusparannetun rakennuksen käyttövaiheen vähähiilisyiden arviointijakso rakentamisen jälkeen on ensimmäiset 50 vuotta.

Kommentit rakennustuoteluettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Backström Petri
Suomen Lämmöneristevalmistajien Yhdistys Finnisol ry